sitä nyt ei voisi selittää silloin, kun nimenomaan kysytään.

Tämän juttelemiseni tarkotuksena on kehottaa niitä tovereita, jotka nyt ovat antautuneet osanottajiksi Toverin kirjotus- ja levityskilpailuun, jollakin sanalla "muistamaan" sellaisia paikkakuntia, joissa tavallisesti jätetään yhteiset tehtävät naapurin niskoille. Kilpailuun osaaottavilla kirjottajilla lienee joskus hetkiä, jolloin tuumivat, että mistäs tässä nyt oikeastaan juttelisi. Tällaisten hetkien sattuessa sopii vallan mainiosti pistää kokoon pienoinen pätkä siitäkin, miltä tuntuu olla vetämässä yhteistä kuormaa silloin, kun toiset, samanlaiset, pysyvät koreasti syrjässä. Sopisipa tuota sivumennen jutella siitäkin, mistä johtuu se, että pienet ja varsin vaikeissa oloissa taistelevat piirimme osastot rientävät ensimäiseksi maksamaan piirin verotukset, samalla aikaa kuin useiden isojen ja kaikkeen toimintaan hyviä edellytyksiä tarjoavien paikkakuntien osastojen verot venyvät vuosia jälessä.

A. MÄKI.

Suomen riistäjien mahdollisuudet sodan jälkeen

Liittoutuneet vallat ovat uhanneet Saksaa boikottauksella sodan jälkeen. Tunnettua on että Saksan teollisuustuotteet ovat, hintojensa halpuuden vuoksi, tunkeutuneet joka kolkkaan maapallollamme. Sellainenkin maa kuin tämä Amerikka on käyttänyt saksalaista tavaraa vuosittain satojen miljoonien dollarien arvosta, ja tämä sentään on teollisuusmaa joka on kilpaillut mailmanherruudesta Saksan kanssa. Voivatko siis sellaiset valtiot, joiden teollisuus on vielä kehdossaan, tyydyttää kysyntää halvoille jokapäiväisille tarvekaduille, jotka ennen tuotettiin kaikki Saksasta? Tuskinpa: ei ainakaan alkuaikoina. Amerikasta tuotetut tavarat taas, rahakurssin eroavaisuuden takia, nostaisivat hintoja suunnattomasti. Köyhälistö ei voisi niitä käyttää, sodan takia kun jo ovat joutuneet mitä kurjimpaan asemaan. Tämä boikottaus vain lisäisi heidän kurjuuttaan, täytyisihän heidän luopua kaikista välttämättömästikin tarvituista tarveesineistään. Tulos tästä olisi se, että työläiset nousisivat tätä rasitusta vastaan, joka todellisuudessa painaisi ainoastaan heitä, ja pakottaisivat hallitukset luopumaan boikottauksestaan. He katsoisivat omat elantomahdollisuutensa tärkeimmiksi kuin turmiota tuottavan isänmaallisuuden.

Näin luulisi asiain todellisuudessa käyvän, mutta olettakaamme tuon boikottauksen onnistuvan. Mitä mahdollisuuksia olisi silloin Suomen riistäjillä tämän mailman markkinoilla? Ensi silmäyksellä tämä näyttää mitä edullisimmalta Suomelle, kuten yleensä kaikille Skandinavian maille. Suomen teollisuus on kyllä vasta alkuasteillaan, joten sen tuotantokyky ei lähimainkaan vastaa edes oman maan tarvetta, mutta olosuhteiden sitä auttaessa sen pitäisi kehittyä, jos vain riistäjäluokka osaa asioitaan ajaa. Muiden skandinaavialaisten maitten rinnalla Suomella on se etu, että työläisten palkat ovat siellä paljon pienemmät. Tunnettuahan on että Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa työläisten palkat ovat kokolailla paremmat. Rahakurssi auttaisi myös tavarain myynnissä Suomea paremmin kuin naapurimaita. Ensi silmäyksellä siis näyttäisi — ja todella onkin — Suomen riistäjillä olevan valtit käsissään. Mutta osaavatko he käyttää valttejaan hyväkseen, on toinen asia.

Suomen riistäjän kuka tuntee, hän tietää myöskin hänen kykenemättömyytensä kilpailemaan toisten maitten riistäjäin kanssa oman ahneutensa takia. Hän lyökin ahneudellaan kaikki kilpailijansa sen enempää siitä kuitenkaan hyötymättä. Toisten maitten riistäjäin vaatimus on paljon tuotantoa ja paljon voittoa, kun suomalainen taas vaatii mahdollisimman vähäisestä tuotannosta mahdollisimman paljon voittoa. Tämä tämmöinen periaate ei vetele kilpailuissa toisten maitten kanssa, vaikka sillä tuleekin toimeen Suomen rajojen sisällä, jossa todellista kilpailua ei ole.

Kilpailu näyttää siis mahdottomalta jos ei työväki suosta maksamaan heille ylimääräistä verotusta heidän muka kilpailussa kärsimäinsä tappioitten korvaamiseksi. Tätä veroa ovatkin työläiset Suomessa saaneet maksaa monella eri tavalla. Esim. kun kapitalisti aikoo perustaa jonkin arveluttavamman yrityksen, jonkalaista Suomessa ei ole vielä yritetty, tai jos hän katsoo sen tulevat ulkolaisesta kilpailusta kärsimään, hän yksinkertaisesti pyytää valtiolta apurahaa (ei lainaa) tähän tarkotukseen, ja sen hän useimmissa tapauksissa saakin. Tällä hienolla leikkauksellaan hän suojelee päämaansa kilpailulta ynnä muilta mahdollisilta tappioilta. Kun näitä apurahoja myönnetään suuria summia vuosittain, karttuu siitä työläisten niskoille tavaton rasitus sillä työläistenhän ne on maksettava, vaikka se tapahtuukin välillisesti ja saattaa tämä verotus käydä suoranaisestikin, kuten esim. voikaupassa. Noin viisi vuotta sitten paljasti Helsingin "Työmies" tämän kaupan perinpohjin. Voista olivat meijerit saaneet Englannissa 2.50 ja 2.75 välimailla kilolta, kun taas työläinen sai maksaa kotonaan Suomessa 3 mk. 50 penniä samanarvoisesta voista. Meijerit siis, katsoen ulkomaan kaupan huonoksi, verottivat kotimaisia voin käyttäjiä, saadakseen sen määrätyn ja ennakolta lasketun vuosivoittonsa, maksakoon sen sitte kuka hyvänsä.

On niitä muitakin esimerkkejä, jotka osottivat heidän nerokkaita laskelmiaan. Jos työläiset saavat ajetuksi palkankorotusvaatimuksensa läpi, niin porvarit tietysti myös ylentävät tuotteittensa hintoja. Tämä hintojen korotus on peräti suhteeton palkkojen korotukseen verraten, koska he samalla myös tahtovat "palkankorotusta" itselleen. Sen he taas laskevat niin monta kertaa suuremmaksi, kuinka monta kertaa he laskevat itseään työläistä paremmaksi, ja sen jälkeen korottavat tuotteidensa hintoja. Jos raakatavaran hinta nousee, joko edellämainituista tai jälempänä mainituista syistä, esim. 10 pros., täytyy heidän välttämättömästi korottaa tuotteidensa hintoja vähintäin 20 pros. Jos sattuu että kysyntä tavaroilleen kasvaa niin että liike kaipaisi laajennusta, niin luuletteko että hän sen tekee? Eipä tietenkään. Hän ainoastaan laskee miten paljon voisi lisätä voittojaan jos hän tuon laajennuksen tekisi, ja sitte korottaa hän taas hintoja niin paljon että se vastaa tuon oletetun tuotannon lisäyksen tuottaman lisävoiton. Näin ei hänen tarvitse lainkaan kiinnittää pääomiaan liikkeensä laajentamiseen, mutta saa silti nauttia tuon oletetun laajennuksen tuottamat voitot. Kun taas kysyntä heikkenee, niin ei hän alenna hintoja, saadakseen kysynnän entiselleen, ei, hän yksinkertaisesti korottaa taas hintoja, sillä hänen tulonsa eivät saa vähetä, vaikka tuotteiden kysyntä vähenisikin.

Tämmöisiä ja muita samankaltaisia keinoja voivat Suomen riistäjät harjottaa kilpailun puutteessa. En sano, ettei tätä tapahdu muissakin maissa, joissa ei kilpailu painosta, tai jossa riistäjät ovat siksi lujasti trustiutuneet, että se heitä suojaa, mutta Suomessa tämä on kehittynyt huippuunsa. Voivatko siis Suomen kapitalistit, näihin oloihin piintyneinä, ryhtyä kilpailemaan muitten Skandinaavian maitten kanssa markkinoista? Jos he sen tekevät, täytyy heidän pakostakin luopua vanhasta periaatteestaan, sillä tuskinpa Suomen työväestö enää antaa verottaa itseään niin tuntuvasti kuin tuo kilpailu vaatisi, ovathan he sodan ajalla jo saaneet kärsiä aivan tarpeeksi.

En ole tätä kirjottaessani pitänyt Suomen nykyistä tilannetta silmällä, siitä kun on hyvin vaikea vielä sanoa mitään.

Ohdake.

Suomesta

Sekalaisuutisia marraskuun tapahtumista

VALTIOLLINEN ÄÄNIOIKEUS KANSANVALTAISEKSI.

Eräät sosialistiset edustajat jättivät eduskunnalle marraskuun lopulla alotteen, jossa vaaditaan valtiopäiväjärjestyksen viidennen pykälän muuttamista siten että äänioikeusrajotukset tulisivat poistetuksi.

Mainittu pykälä kuuluu nykyisin: "Oikeutettu valitsemaan edustajaa on jokainen Suomen kansalainen sekä mies että nainen, joka ennen vaalivuotta on täyttänyt neljäkolmatta vuotta.

Vaalioikeutta vailla on kuitenkin:

1) se, joka on vakinaisessa sotapalveluksessa;

2) se, joka on holhouksen alaisena;

3) se, joka kolmena viime kuluneena vuonna ei ole ollut tässä maassa hengille pantuna;

4) se, joka muun syyn kuin kunnallishallituksen todistuksella näytetyn varattomuuden tähden on jättänyt suorittamatta hänen maksettavakseen pannut kahden lähinnä edellisen vuoden kruununverot;

5) se, joka itsellensä saa apua vaivaishoidolta, jollei apu ole ainoastaan satunnaista;

6) se, joka on luovuttanut omaisuutensa velkojainsa tyydyttämiseksi, kunnes hän on pesäntilansa valallaan vahvistanut;

7) se, joka irtolaisuudesta on tuomittu yleiseen työhön aina kolmannen vuoden loppuun siitä, kuin hän työlaitoksesta pääsi;

8) se, joka laillisen tuomion nojalla on katsottava olevan hyvää mainetta vailla taikka on kelvoton maan palvelukseen tahi toisen asiaa ajamaan;

9) se, joka on todistettu syypääksi siihen, että hän kansanedustajanvaalissa on ostanut tahi myynyt ääniä tai sitä yrittänyt tahi äänestänyt useammassa kuin yhdessä paikassa taikka väkivallalla tai uhkauksella häirinnyt vaalivapautta, aina kuudennen kalenterivuoden loppuun siitä lukien, kuin lopullinen tuomio asiasta annettiin."

Sosialistien esittämä muutosehdotus kuuluu:

"Oikeutettu valitsemaan edustajaa on jokainen Suomen kansalainen, sekä mies että nainen, joka ennen vaalivuotta on täyttänyt 21 vuotta.

Vaalioikeutta vailla on, kuitenkin:

1) se, joka lain voiman voittaneen oikeuden päätöksen mukaan on holhouksen alaisena;

2) se, joka laillisen tuomion nojalla on katsottava olevan hyvää mainetta vailla tarkka on kelvoton maan palvelukseen tahi toisen asiaa ajamaan; ja

3) se, joka on todistettu syypääksi siihen, että hän kansanedustajan vaalissa on ostanut tai myynyt ääniä tahi äänestänyt useammassa kuin yhdessä paikassa, aina kuudennen kalenterivuoden loppuun siitä lukien, kuin lopullinen tuomio asiasta annettiin."

ESITYS LAIKSI SUOMEN HALLITUSMUODON PERUSTEISTA.

Eduskunnalle jouluk. 4 p. annettu hallituksen esitys Suomen eduskunnalle laiksi Suomen hallitusmuodon perusteista kuului seuraavasti:

Sitten kun eduskunta 15 p. marraskuuta on julistautunut korkeimman valtiovallan haltijaksi, on käynyt välttämättömäksi mahdollisimman nopeasti saada lailla ratkaistuksi ainakin tärkeimmät Suomen valtiosääntöä koskevat periaatteet.

Koska kuitenkin on mahdollista, että se esitys Suomen hallitusmuodoksi, jonka hallitus on päättänyt eduskunnalle antaa, ei ennätä kyllin nopeasti tulla eduskunnassa loppuunkäsitellyksi, antaa hallitus samalla eduskunnalle ehdotuksen laiksi Suomen hallitusmuodon perusteista, joka oli voimassa kunnes uusi hallitusmuoto saadan säädetyksi.

Tähän lakiehdotukseen ei kuminkaan ole otettu säännöksiä, jotka tarkottavat hallituksen saattamista eduskunnalle vastuunalaiseksi, eduskunnan esitysoikeuden laajentamista sekä valtiotaloutta, vaan antaa hallitus näistä eri esitykset. Tämä ehdotus on seuraava:

Laki Suomen hallitusmuodon perusteista.

Suomen eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty 20 p. heinäkuuta 1906 annetun V. J:n 60 pykälässä määrätyllä tavalla, säädetään täten:

1 pyk. Suomi on tasavalta, jonka valtiosääntö on vahvistettu hallitusmuodossa ja maan muissa perustuslaeissa.

2 pyk. Lainsäädäntövalta on eduskunnalla.

Ylin toimeenpaneva valta on uskottu tasavallan presidentille. Sen ohessa on maan yleistä hallitusta varten oleva valtioneuvosto, johon kuuluu pääministeri ja tarvittava määrä ministereitä. Tuomiovaltaa käyttävät riippumattomat tuomioistuimet.

3 pyk. Oikeus tehdä ehdotuksia uuden lain säätämisestä sekä ennestään olevan muuttamisesta, selittämisestä tai kumoamisesta on presidentillä sekä eduskunnalla.

Presidentin aloteoikeutta käytetään antamalla eduskunnalle esityksiä lakiehdotuksineen. Esitysehdotukset laatii valtioneuvosto.

4 pyk. Laki, jonka eduskunta on hyväksynyt, esitellään valtioneuvostossa presidentille, joka antaa määräyksen sen julkaisemisesta sanamuodoltaan sellaisena kuin eduskunta on hyväksynyt. Kun laki ensi kertaa presidentille esitellään olkoon hänellä kuitenkin valta määrätä, että laki on eduskunnassa otettava uudestaan käsiteltäväksi uusien vaalien jälkeen.

5 pyk. Tasavallan presidentin valitsee Suomen kansa välittömillä vaaleilla 6 vuodeksi. Vaalioikeus on niissä jokaisella, joka on oikeutettu ottamaan osaa edustajain vaaleihin. Kaikilla on yhtäläinen äänioikeus ja kukin äänestää yhtä ehdokasta.

Vaalit toimitetaan 15 ja 16 p. tammikuuta, siinä järjestyksessä kuin erityisessä laissa säädetään. Se, joka silloin saa enemmän kuin puolet kaikista annetuista äänistä, on valittu. Jollei kukaan saa niin suurta äänimäärää, toimitetaan 15 ja 16 p. helmikuuta uusi vaali, jossa kukin äänioikeutettu äänestää yhtä niistä kolmesta, jotka edellisissä vaaleissa saivat enimmät äänet ja se joka silloin saa suurimman äänimäärän, katsotaan valituksi.

Ensimäisissä vaaleissa käytetään 1917 vuoden edustajavaaleja varten vahvistettuja vaaliluetteloita. Tarkempia määräyksiä vaalin toimittamisesta antaa hallitus.

6 pyk. Toimeensa astuu presidentti 15 p. huhtikuuta ja antaa silloin eduskunnan edessä seuraavan juhlallisen vakuutuksen:

Minä N. N., jonka Suomen kansa on valinnut Suomen tasavallan presidentiksi, vakuutan täten, että minä presidentintoimessani tulen vilpittömästi ja uskollisesti noudattamaan ja voimassapitämään tämän maan valtiosääntöä ja lakeja sekä kaikin voimin edistämään Suomen kansan menestystä.

Ensimäinen presidentti astuu toimeensa heti kun vaalin tulos on julistettu.

7 pyk. Kunnes ensimäinen presidentti on valittu, käyttää hänen oikeuttansa pääministeri.

8 pyk. Presidentillä on oikeus antaa asetuksia asioista, jotka ennestään ovat hallinnollisilla säännöksillä järjestetyt, niin myös asetuksella tarkempia määräyksiä lakien täytäntöönpanosta, valtion omaisuuden hoidosta sekä hallintovirastojen ja yleisten laitosten järjestysmuodosta ja toiminnasta. Asetukseen älköön kuitenkaan otettako säännöstä, joka sisällöltä lain muutoksen.

Presidentti tekee päätöksensä valtioneuvostossa.

9 pyk. Valtioneuvoston jäseniksi joiden tulee nauttia eduskunnan luottamusta, kutsuu presidentti rehellisiksi tunnettuja Suomen kansalaisia.

Valtioneuvostoon nähden noudatetaan soveltuvilta kohdin mitä Suomen senaatista on säädetty.

10 pyk. Tämän lain kautta, joka on voimassa perustuslakina, kumotaan ne 21 p. elokuuta 1772 annetun hallitusmuodon, 21 p. helmikuuta ja 3 p. huhtikuuta 1789 annetun yhdistys- ja vakuutuskirjan sekä kaikkien muiden lakien ja asetusten säännökset ja asetukset, jotka ovat ristiriidassa tämän lain kanssa.

Suomen itsenäisyydestä tehty porvarien mielenmukainen päätös. — Halfitusmuotokysymys annettu perustuslakivaliokunnan muokattavaksi.

Eduskunnan täysi-istunto jouluk. 6 p:nä.

Suomen riippumattomuus.

Puhemies ilmotti vastaanottaneensa seuraavan kirjelmän:

"Pyydämme tilaisuuden saada tämänpäiväisessä täysi-istunnossa esittää eduskunnan päätettäväksi:

Sen johdosta, että hallitus on tehnyt eduskunnalle esityksen uudeksi hallitusmuodoksi, joka on rakennettu sille pohjalle, että Suomi on riippumaton tasavalta, eduskunta korkeimman vallan haltijana päättäisi puolestaan hyväksyä tämän periaatteen ja hyväksyä myös, että hallitus, saattaakseen Suomen valtiollisen itsenäisyyden tunnustetuksi, ryhtyy niihin toimenpiteisiin, jotka hallitus on sitävarten tarpeelliseksi ilmottanut.

Helsingissä, jouluk. 6 p. 1917.

Santeri Alkio, P. Ahmavaara, Ernst Estlander, Kyösti Haataja, Erkki Pullinen."

Ed. K. Manner lausui: Puhemiehen äsken lukemaa alotetta ehdotukseksi minä puolestani en voisi kannattaa useastakin syystä. En kuitenkaan tällä kertaa, ainakaan vielä, tahdo mielipidettäni laajemmin selostella. Luetun ehdotuksen sijasta ehdottaisin eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavaa:

Suomen korkeimman valtiovallan haltijana lausuu Suomen eduskunta periaatteen, että Suomi on oleva riippumaton tasavalta. Tämä riippumattomuus on koetettava toteuttaa sovinnollisia tietä Venäjän kanssa aikaansaatavalla sopimuksella. Siitä ehdotusta tekemään olisi asetettava yhteinen neuvottelukunta, jossa olisi yhtä monta Suomen ja Venäjän edustajaa. Neuvottelukunnan tulisi tehdä myös muita ehdotuksia Suomen ja Venäjän suhteiden järjestämiseksi. Nuo ehdotukset olisivat alistettavat molempien valtojen täysivaltaisten valtioelinten lopullisesti hyväksyttäväksi. Suomen olisi koetettava saada myös muut valtiot tunnustamaan Suomen riippumattoman tasavallan ja tekemään sen kanssa sopimuksia suhteiden järjestämisestä. Edellämainittuja asioita valmistelemaan sekä tekemään niistä ehdotuksia eduskunnan hyväksyttäväksi päättää eduskunta asettaa 17-henkisen valiokunnan.

Ed. Mannerin ehdotusta kannatti ed. Jalonen.

Ed. Alkion y.m. ehdotus hyväksyttiin 100 äänellä 88 vastaan.

Ed. Salin pani vastalauseen sitä norvarillisten menettelyä vastaan, että tärkeät asiat sellaiset kuin vastikään ratkaistu eduskunnan suuren enemmistön tiedoksi saattamatta ylätyksinä ajetaan läpi.

Ed. Valpas-Hänninen ja Häkkinen ilmottivat, etteivät he olleet ottaneet osaa päätöksen tekoon.

Esitettiin hallituksen esitys n:o 1

Suomen hallitusmuodoksi.

Senaattori Talas huomautti, että nykyisen hallituksen oli ollut mahdollista antaa eduskunnalle jo muutaman päivän toimessa olluaan kokonaista 16 esitystä vain sen johdosta, että edellinen hallitus oli ne valmistanut, useat perustuslakikomitean laatimain ehdotusten pohjalla. Nykyinen hallitus oli esityksiin tehnyt olojen kehityksen vaatimia muutoksia, mutta tämä kehitys oli käynyt niin nopeasti, että oli jäänyt erinäisiä ristiriitaisuuksia muutamien esitysten säännöksiin niitä toisiinsa verrattaessa. Mitä maamme vastaiseen hallitusmuotoon tulee, oli se puhujan käsityksen mukaan laadittava mahdollisimman kansanvaltaiseksi, mutta tämä ei tiedä sitä, että kaiken vallan tulisi olla eduskunnalla. Paitsi että jo käytännöllisetkin syyt vaativat vallan kolmiajakoa: lainsäädäntövallan, antamista eduskunnalle, toimeenpanovallan presidentille ja valtioneuvostolle, tuomiovallan taas oikeuskuitokselle, ei eduskunta suinkaan aina tuo esiin kansan todellista ajatuskantaa. Päinvastoin voi eduskunnan valta muuttua todelliseksi harvainvallaksi. Hallituksen esitykset oli rakennettu niin kansanvaltaiselle perfaatteelle kuin oli mahdollista maan vastaista onnekasta kehitystä silmälläpitäen.

Ed. Ståhlberg kohdisti lausuntonsa ed. Kuusisen edelliseä päivänä pitämään puheeseen, jossa ed. Kuusinen oli haahmotellut todellisen eduskuntavaltaisen hallitusmuodon äärivirioja. Puhuja puolti laajalti hallituksen esitystä, jonka seurauksena hänen mielestään olisi kansanvaltainen tasavalta.

Ed. Sirola huomautti, että kun edellinen puhuja puhui, että Suomi on kansanvaltainen tasavalta, niin silloin olisi määriteltävä että kaikki vaita on kansalla, niin kunnallisella kuin valtiollisellakin alalla, että kansa saa valita virkamiehensä j.n.e. Eliei näitä periaatteita määrätä, niin ei voida sanoa Suomea kansanvaltaiseksi tasavallaksi.

Asia meni perustuslakivaliokuntaan.

Edelleen lähetettiin perustuslakivaliokuntaan hallituksen esitykset n:rot 2—9 ja 12, lakivaliokuntaan n:rot 10 ja 11 ja valtiovarainvaliokuntaan n:rot 13—16.

Esiteltäessä hallituksen esitystä n:o 6 laiksi eduskunnan oikeudesta tarkastaa valtioneuvoston jäsenten ja prokuraattorin virkatointen lainmukaisuutta, ehdotti ed. Kuusinen ed. Gyllingin kannattamana, että ehdotus pantaisiin pöydälle ensi viikon toiseen istuntoon, vaan ei puhemies asettanut ehdotusta äänestyksen alaiseksi sillä perusteella, että eduskunta on päättänyt käsitellä nämä asiat niinkuin on säädetty keisarin ja suuriruhtinaan esityksistä ja kun esitys on jo ollut pöydällä, niin menee se valiokuntaan.

Äänioikeusrajan muuttaminen.

Esiteltiin ed. K. Mannerin y.m. ehdotus V. J:n 5 pyk. muuttamisesta, että äänioikeus ulotettaisiin 21-vuotiaisiin.

Puhemies alisti ratkaistavaksi, olisiko asia käsiteltävä siinä järjestyksessä kuin keisarin ja suuriruhtinaan esityksistä on säädetty.

Edustajat Ingman ja Estlander vastustivat asian ottamista käsiteltäväksi, koska V. J:n 29 pyk. sen estää ja mainittu pykälä on edelleen voimassa.

Ed. Manner puolsi laajassa lausunnossaan esitysehdotuksensa käsittelemistä puhemiehen mainitsemalla tavalla ja sen lähettämistä perustuslakivaliokuntaan.

Ed. Alkio huomautti, että eduskunnalla on keisarin ja suuriruhtinaan valtuudet, mutta ei yksityisellä edustajalla, minkä tähden hän vastusti asian käsittelemistä puhemiehen mainitsemassa muodossa.

Alavirta (sos.) kannatti Mannerin samoin ed. Lohi (m.l.)

UUSI KUNNALLINEN VAALILAKI.

Uudet kunnallislait, jotka viime vuoden ensimäinen eduskunta valmisti, ovat lopullisesti käyneet läpi kaikki muodollisuudet. Eduskunnan tekemän päätöksen mukaan astuvat lait voimaan 1 p:stä tammik. 1918, vaan kunnallinen valtalaki astuu voimaan heti.

Laki sisältää 51 pykälää. Ensimäinen luku sisältää:

"Äänestysalueet ja vaaliviranomaiset."

1 pykälässä mainitaan kunnan valtuutettujen ja tilintarkast. vaalista, että ne on toimitettava jouluk. 4 p ja loppuu vaalin toimitus samana päivänä. Mutta voi vaalilautakunta jatkaa vaalin toimittamista myöskin seuraavana päivänä, jos sen tarpeelliseksi katsoo.

2 pykälässä määritellään kunta yhdeksi vaalipiiriksi. Äänestysalueisiin on kunta jaettava samalla tavalla kuin se on eduskuntavaalien toimittamista varten jaettu.

3 pykälässä sanotaan, että jokaiseen kuntaan on kunnan vaalikelpoisista jäsenistä valittava keskuslautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja ja neljä jäsentä sekä neljä varajäsentä. Jokaiseen äänestysalueeseen on valittava vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja ja kaksi jäsentä sekä kolme varajäsentä. Lautakuntien jäsenten toimikausi kestää niin kauan kuin uudet lautakunnat on valittu. Keskus- ja vaalilautakunnat valitsee kunnanvaltuusto joka kolmas vuosi, vaan ensimäisen kerran valitsee vaalilautakunnat kunnan kunnallislautakunta maalla ja kaupungissa maistraatti, josta senaatti antaa lähemmät ohjeet.

Toinen luku käsittelee

vaaliluettelon,

ja valituksen tekemistä. 4:ssä pykälässä sanotaan, että "Vaaliluettelon kullekin äänestysalueelle tehköön alueen vaalilautakunta elokuun kuluessa." Vaaliluettelon pohjaksi on henkikirjottajan kunakin vuonna ennen elokuun alkua vaalilautakunnalle toimitettava luettelo kaikista niistä henkilöistä, jotka vuoden alkaessa ovat täyttäneet kaksikymmentä vuotta.

5 pykälässä määrätään, että "Vaaliluettelo pitää syyskuun 1 päivästä alkaen saman kuun 15 päivän loppuun asti olla" tarkastettavaksi esille pantu.

6 pykälässä koskee valituksia siinä tapauksessa, jos joku on oikeudettomasti vaaliluetteloon otettu, tai joku aiheettomasti siitä pois jätetty. Valitus on ensin jätettävä vaalilautakunnalle, vaan vaalilautakunnan päätöksestä voidaan valittaa läänin kuvernöörille ja senaattiin. Senaattiin lähetettävä valitus voidaan jättää läänin kuvernöörinvirastoon sieltä perille toimitettavaksi.

Kolmas luku koskee

valitsijayhdistyksien

perustamista. Valitsijayhdistyksiä voivat eri puolueet perustaa kuhunkin kuntaan joko yhden tai useampia. Valitsijayhdistyksen perustamispaperin allekirjottaa vähintään niin monta kunnan äänioikeutettua jäsentä, kuin kunnassa valitaan valtuuston jäseniä.

LAHTARIKAARTIN HIRMUVALTA SAKKOLASSA.

Jo aikaisemmin on sanomalehdissä kerrottu Sakkolan porvarikaartin terrorista kunnan rauhallista työväkeä vastaan. Todellisuudessa se, mitä siellä on tapahtunut ja tapahtuu edelleen, voittaa hurjuudessa ronkeimmankin mielikuvituksen.

Jo ennen suurlakkoa harjotti sanottu asestettu porvarikaarti pakkovaltaa työväestöä vastaan siinä määrässä, että työväenyhdistykset eivät kaartin hyökkäyksien pelosta voineet kokoontua järjestöjänsä koskevista asioista keskustelemaan. Työläisiltä, joiden tiedettiin tai epäiltiin kuuluvan työväenyhdistyksiin kiellettiin elintarpeiden saanti niin tarkoin, että monet heistä ovat nyt jo nälkään nääntymäisillään. Mutta tämäkään ei vielä riittänyt. Suurlakon aikana ja heti sen jälkeen lahtarikaartilaiset antoivat monille työväenjärjestöihin kuuluville määräyksen pysyä kotona ja sisällä huoneissa, uhaten riitä jotka vastoin kieltoa uskaltaisivat huoneistaan ulkosalle lähteä. Muutamain työläisten asuntoja ovat aseelliset lahtarijoukot jo pitemmän ajan pitäneet piiritettyinä niin, että asukkaat eivät voi lähteä huoneistansa tulematta heti ammutuksi tai muuten pahasti rääkätyksi.

Kuvaavana esimerkkinä lahtarien hirmuvallasta mainittakoon eräs lahtarien itsensä taholta julkisuuteen tullut seuraava tapaus:

Joku päivä sitten yritti erään piiritystilassa pidetyn työläisperheen äiti lähteä kulettamaan sairasta poikaansa lääkärinapua saamaan. Piirittäjät laskivat äidin liikkeelle siinä varmassa uskossa, että kun sairaan kuletukseen tarvitaan hevonen, asiasta ei tule mitään sen vuoksi, että paikkakunnan talolliset olivat päättäneet, etteivät minkäänlaisiin tarkotuksiin anna hevosiansa kellekään sosialistiksi epäillyille. Vaimon onnistui kumminkin pitemmän matkan päästä saada hevonen. Mutta kun sitten piti sairaan lapsen kanssa lähteä matkaan, palauttivatkin lahtarikaartilaiset vaimon takaisin ja estivät sairaan kulettamisen lääkärin luokse. Ja niin sai sairas lapsi jäädä edelleen kitumaan ilman lääkärin apua ja lääkkeitä. Monia muita julmia asioita kerrotaan tapahtuneen ja pelätään edelleen tapahtuvan.

Sakkolan kuntakokous on päättänyt myöntää kunnan porvarikaartille yhteisistä varoista 20,000 mk. kaartin ylläpitämiseksi ja asestamiseksi ja uusia varoja on edelleen luvattu myöntää sikäli kuin kaarti tarvitsee varoja terrorinsa tukemiseksi. Yhteisten varoien käyttäminen tuollaisen hirmuvallan tukemiseksi on ennen kuulumattoman röyhkeä teko ja osottaa maalaisliittolaisten, joita Sakkolan kaartilaiset ovat, harrastuksien oikeaa karvaa. Sanomalehdissään ja eduskuntapuheissaan esiintyvät porvarit sorrettuina kyyhkyläisinä, mutta tositeossa he hyvin asestettuine kaarteineen harjottavat hurjaa terroria ja työläisten nälkään näännyttämistä, käyttäen vielä yhteisiä varoja sortotoimiensa ylläpitämiseksi.

PORVARIEN YHTEISTOIMINTA VENÄLÄISTEN UPSEERIEN KANSSA TYÖVÄKEÄ VASTAAN.

Lahdessa venäläiset upseerit varustaneet porvareita aseilla ja porvarirouvia pampuilla.

"Työmiehelle" kerrotaan Lahdesta, että siellä työväen järjestyskaartilaisten toimittamissa ase-etsinnöissä on löydetty Lahden herraskaisilta venäläisten upseerien asejta. Myöskin porvarillisten rouvat ovat saaneet venäläisiltä kumipamppuja, koska niitä, kuten revolvereitakin, on muuan sotilas käynyt lakon loputtua hakemassa takaisin.

Lahden herroilla on siis ollut venäläisten upseerien kanssa läheinen yhteistyö käynnissä työväestöä vastaan. Sitä todistaa sekin, että muuan vänrikki oli luvannut hakea Lahden wallassaolevain auttamiseksi 3,000 sotilasta. Siinä hän ei kuitenkaan onnistunut. Sikäläinen sotilasvallankumouksellinen komitea sen esti ja lähetti miehen Helsinkiin tutkittavaksi.

Mainittu tapaus osottaa, että porvarilliset ovat käyttäneet "vierasta" valtaa luokka-asemansa ukemiseksi valtaa luokka-asemansa tukemiseksi seksi. Ja epäilemättä olisivat he valmiit käyttämään sitä kuinka laajassa mitassa tahansa, jos heillä vaan olisi siihen tilaisuutta, mutta kuten tunnettua, eivät sotilasjoukot ryhdy enää kuten ennen heidän tahdottomiksi välikappaleikseen oikeuksiensa puolesta taistelevaa työväestöä surmaamaan. Siitä siis johtuukin porvarien raivo vallankumouksellisia sotilasjoukkoja vastaan, kun se on ryhtynyt solidaariseksi työväen kanssa.

Edelläkerrottukin esimerki siis m. m. selvästi osottaa, kuinka onttoa on porvariston syyttää työväestöä "vieraaseen apuun turvautumisesta", jota porvarilehdet nykyään ovat täydellä voimallaan huutaneet.

KOSOS-VIHTORI LAITTANUT HAJOTUSLEHDEN.

"Työn Valta", sos.-demokraatinen iltalehti, päätoimittaja ja kustanta-

Individualismin Filosofia

sisältää ajatuksen yksilön kaikkivoipaisuudesta, ja on siis porvarillisen käsityskannan aatteellisena perusteena. ..

Sosialistinen ajatustapa

on sen täydellinen vastakohta. Mutta eivät läheskään kaikki työläiset ole selvillä tästä aatteemme perustuksesta.

Selvätajuiset ja helposti mieleenjäävät kuvannolliset esitykset individualismin mahdottomuudesta, siitä

Miten mitättömän pieni yksilö on mailmankaikkeuden rinnalla,

eivät ole löydettävissä laajan sosialistisen kirjallisuutemmekaan jokaiselta lehdeltä.

MAILMAN VALLANKUMOUKSET

on yksi niistä harvoista teoksista, jossa tätä ainetta käsitellään tavalla, joka ei koskaan jää pois lukijan mielestä. Sen ensimäinen luku

Yksilö ja mailman kaikkeus

on luku, joka sopii tässä suhteessa esimerkiksi. Hauskempaa ja puoleensavetävämpää esitystapaa on vaikea löytää mistään aineesta.

Kirja sisältää seuraavat muut luvut:

II Alkuperäiset ihmiskunnan vallankumoukset.
III Rooman valtakunta ja sen köyhälistö.
IV Kristitty köyhälistö ja sen kutsumus.
V Feodaalinen kirkkovalta ja sen rappeutuminen.
VI Amerikan vallankumous ja sen vaikutus Ranskaan.
VII Porvarilliset vallankumoukset Europassa.
VIII Köyhälistön mailmanliike.

Kirja sisältää 148 sivua, ja on sen hinta koviin kansiin sidottuna 50 senttiä.

Mutta nyt se annetaan ilmaiseksi Toverin ½-vuosikerran tilauksen mukana.

Tilatkaa asiamiehiltämme tai suoraan Toverista, Box 99, Astoria, Ore.

Oletko hankkinut Toverille uuden tilauksen tällä viikolla?

ENSILUOKAN

KAUPPATAVARAA

yleinen hinta ja hyvä palvelus on meidän motto Tulkaa katso maan, huomaatte sen todeksi

Union Pacific Coal Co.
HANNA WYO

Uusi, iso 10c kannu

COPENHAGEN

on nyt saatavissa

ME TAKAAMME

että Copenhagen nuuska on nyt ja aina on ollut ehdottoman puhdasta. Ellei kauppiaallanne ole sitä, me lähetämme sitä Teille postissa tavallisella hinnalla, 10c laatikko, siksi kunnes kauppiaanne voi sitä teille tarjota. Postimerkit kelpaavat maksuksi.

Copenhagen suu-nuuska on maailman parhainta suu-tupakkaa.

Weyman-Bruton Company,
1107 Broadway, New York.

Toveri Kymmenvuotias *Juhlajulkaisua*

On vielä saatavissa

Teos käsittää noin 128 suurta sivua painettuna hyvälle paperille, erikoisella, paperille sopivalla värillä.

SISÄLTÖ ON HYVÄ JA ARVOKAS!

Kaikki, jotka eivät ole tilaisuudessa tapaamaan asiamiehiämme, jotka teosta kauppaavat, voivat leikata irti ja lähettää tilauksena allaolevalla tilauslipulla. Hinta 50c.

Lähettäkää .....kpl. TOVERIN 10-VUOTISJULKAISUA osotteella:

TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

Nimi .....

Osote .....

.....

Rahaa seuraa mukana $.....